

Spis treści

Wstęp	4
I. Waloryzacja świadczeń od 1 marca 2020 r.	5
II. Warunki przyznania emerytury	8
1. Emerytura powszechna przyznawana na wniosek	8
2. Emerytura powszechna przyznawana z urzędu	9
3. Okresowa emerytura kapitałowa	9
4. Wcześniejsze emerytury	11
4.1. Wcześniejsza emerytura za pracę w szczególnych warunkach	11
4.1.1. Uprawnienia dla osób wykonujących prace z wykazu A	12
4.1.2. Uprawnienia dla osób wykonujących prace z wykazu B	13
4.1.3. Uprawnienia osób wykonujących prace w szczególnym charakterze	14
4.2. Uprawnienia wykonujących działalność twórczą lub artystyczną	16
4.3. Uprawnienia kolejarzy	16
4.4. Uprawnienia wykonujących pracę górniczą	16
4.5. Emerytura dla osób, które spełniły warunki do 31 grudnia 2008 r.	17
4.6. Wcześniejsze emerytury dla nauczycieli	17
4.7. Inne uprawnienia nauczycieli	19
4.8. Emerytury górnicze	20
III. Ochrona przedemerytalna	21
1. Zakres działania	21
2. Pojęcie wieku emerytalnego	22
3. Wypowiedzenie zmieniające	23
4. Okoliczności wyłączające zakaz wypowiedzania umowy	24
IV. Obowiązki płatnika składek w związku z przejściem ubezpieczonego na świadczenie emerytalne lub rentowe	26
1. Rozwiązania dla płatników składek przewidziane w ustawie o e-aktach	26
2. Dokumenty potwierdzające staż ubezpieczeniowy	30
3. Potwierdzenie pracy w szczególnych warunkach	32
3.1. Potwierdzenie pracy „szczególnej” wymienionej w starych wykazach	33
3.2. Potwierdzenie pracy „szczególnej” wymienionej w nowych wykazach	35
4. Dokumenty potwierdzające wysokość wynagrodzeń	37
4.1. Wypełnienie zaświadczenia ZUS Rp-7	39
5. Sporządzenie wniosku o przyznanie świadczenia	46
6. Przekazanie dokumentacji do ZUS	46
V. Obowiązki ubezpieczeniowe związane z zatrudnieniem emeryta lub rencisty	48
1. Zatrudnienie emeryta lub rencisty na podstawie stosunku pracy	48
2. Obowiązek opłacania składek na FEP za emerytów i rencistów	49
3. Zatrudnienie emeryta lub rencisty na podstawie umowy zlecenia	50
4. Zatrudnienie emeryta lub rencisty jednocześnie w ramach stosunku pracy oraz umowy zlecenia	52
5. Zatrudnienie emeryta w ramach umowy o dzieło	53

6. Wykonywanie przez emeryta lub rencistę działalności pozarolniczej	54
6.1. Pozarolnicza działalność emeryta lub rencisty– zasady ogólne	55
6.2. Działalność gospodarcza osoby uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy	56
7. Obowiązek zgłoszenia emeryta lub rencisty do ubezpieczeń	59
8. Rozliczanie składek	60
9. Ograniczenia w dorabianiu emerytów i rencistów	61
10. Przekazanie do ZUS informacji o zatrudnieniu emeryta lub rencisty	64
11. Informacja o przychodzie z oskładkowanej działalności	65
12. Obowiązki wobec emeryta, który ukończył powszechny wiek emerytalny	67
13. Brak obowiązku informowania w przypadku kontynuujących zatrudnienie	68
14. Nieoskładkowany przychód zwalnia z przekazania informacji do ZUS	69
15. Nie zawsze trzeba informować o przychodzie rencisty	70
15.1. Zaświadczenie płatnika składek	70
15.2. Oświadczenie osoby prowadzącej działalność pozarolniczą	74
15.3. Rozliczenie przychodu świadczeniobiorcy – w stosunku rocznym lub miesięcznym	76
15.4. Skutki rozliczenia przychodu	77
16. Dobrowolna wpłata na FUS lub na FEP	77
VI. Podsumowanie	78